

Nautapaimennuksen EM-kisan esittely – TERVETULOA KISAAMAAN, KATSOMAAN JA TALKOISIIN

Teksti: Ann-Mari Lintunen

Myyrylän nautaEM-kisapelto aikaisin keväällä ennen muokkausta ja kylvöä. Tässä näkövinkeli varikoilta päin katsottuna. Myyrylän kartano näkyy oikealla takana.

KUVA ANN-MARI LINTUNEN

Tämän vuoden Nautapaimennuksen Euroopan mestaruuskilpailu pidetään Mikkelin Vehmaskylässä pe 6.- su 8.10.2023. Perjantaina ja lauantaina ajetaan karsintalähdöt klo 9-17 ja sunnuntain finaalisia starttaa 8 parasta koirakkoa klo 9-14. Kilpailupaikan osoite on Vehmaskyläntie 93, Mikkeli. Kilpailupellolla on katettua katsomotilaa vajaalle 100 henkilölle. Kilpailupaikalta löytyy kahvila ja ennakkoon varattuna lounas – kannattaa seurata tapahtuman fb sivuja, lisäksi iltapäivisin lähiseudun pientuottajia on grillaamassa makkaraa. Kisakeskuksena toimivan Myyrylän kartanon pihalta ja sisätiloista tapaa myös tapahtuman sponsoreiden esittelypisteitä. Sisätiloissa ovat WC:t ja iso kuvaruutu, jossa kisastriiimi pyörii reaaliaikaisesti.

Järjestäjät

Kilpailuja on järjestämässä isompi ryhmä SPKY:n aktiiveja. Keskeisiä tekijöitä ovat järjestelytoimikunnan pj. Anniina Holopainen, Matti Tuhkalainen, jonka pellolla kilpailu Mikkelin Vehmaskylässä järjestetään, Heikki Teittinen Juvan Muumaasta, jolta suurempi osa kisaeläimistä tulee, tiedottaja ja ratamestari Anne Konsti, kilpailuvastaava ja tämän kisan sihteeri Helena Pesonen, sähköisen tiedotuksen

vastuuhenkilö Maarit Kyöstilä, jokapainkanhöylä Ann-Mari Lintunen ja iso joukko muita.

Kisatilan isäntä Matti Tuhkakalainen on luomutuottaja, jolla on karjaa lypsystä yhden robotillisen verran kestoeläin-kepihatossa eli noin 60 lypsylehmää ja 45 päättä nuorkarjaa. Eläimiä on lypsylehmähallin lisäksi 'lastenhuoneessa', vanhan navetan poikima- ja imettäjä-lehmäkarsinoissa, hiehojen hallissa ja umpilehmien teltalla, joten siirtoja eri rakennusten välillä tulee paljon. Kesäisin joutilaat laiduntavat oman pihapiirin ja kahden jo karjasta luopuneen tilan perinnebiotooppeja ja metsälaitumia sekä voimalinjan alustaa Fingridin sopimuksella. Kauimmat laitumet ovat noin 10 kilometrin etäisyydellä tilakeskuksesta, joten eläimiä siirretään kävelyttämisen lisäksi kuljetusvaunulla. Monipuolinen peltoviljely kuuluu kuvioon ja tilalla harjoitetaan myös metsätaloutta. Matin apuna on työskennellyt paimenkoiria reilut 15 vuotta ja etäemäntä, rantasalmelainen pienlampuri Ann-Mari Lintunen pari vuotta vähemmän, osallistuen erityisesti eläinhommiin omien koiriensa kanssa keskimäärin päivän viikossa.

Juvan Muumaan Heikki Teittinen ja Heli Ahonen ovat paimenkoiraväen hyvin

tuntomia kotimaisen nautapaimennuksen uranuurtajia ja voimahahmoja. Heikki kilpailee aktiivisesti lampailla ja naudoilla ja järjestää talvikauden paimennustreenejä säännöllisesti. Nautapaimennuksen suomenmestaruuskilpailu on käyty Heikin vetämänä noin 15 vuotta. Juvan Muumaa Ay on kolmen yrittäjän omistama pitkän linjan luomulypsykarjatila, jonka eläintilat sijaitsevat Heikin ja Helin pihapiirin tuntumassa. Muumaassa on lypsylehmiä kahden robotin pihatossa noin 125 kpl ja nuorkarja viidessä eri rakennuksessa. Kiinteästi aidattua laidunkelpoista alaa on yhteensä noin 80 ha, josta 20 ha biotooppialueita. Syksyisin laidunnetaan lisäksi puinnin jälkeisiä raeheinän aluskasvustoja mahdollisuuksien mukaan. Laidunsiirtoja tehdään paljon niin trailerilla kuin jalan. Koiria Heikillä on 5-6 kappaletta. Koirat ja niiden monipuolinen käyttö tilan toiminnoissa on otettu huomioon jo heti yhteisnavetan suunnittelusta lähtien. Hyvään eläintenkasittelyyn ja toimiviin rakenteisiin on satsattu. Toimiva portitus ja hyvät high tensil -aidat ovat kaiken perusta eläinliikenteen sujumisen kannalta. Treeniin soveltuvia tarhoja on kaksi kappaletta, ja niitä on helppo jaotella sopivan kokoisiksi ja muotoisiksi eritasoisille koirakoille.

NautaEM-kisojen järjestävien tilojen voimakolmikko Heikki Teittinen, Matti Tuhkalainen ja Ann-Mari Lintunen elokuun lopulla suunnittelemassa Myyrilän kartanolla tulevia kisoja pellon ja olosuhteiden puolesta.

Eläimet

Kilpailun hiehoista 2/3 tulee Juvan Muu-
maasta ja loput Tuhkalaisen karjasta.
Eläinten käsittely on hyvin samantapaista
molemmilla tiloilla. Eläimet oppivat pai-
mentamiseen ja paimenkoiraan viimeis-
tään heti juotolta vierotettuina. Ne ovat
olleet imettäjälehmien kanssa ensimmäi-
set kolme elinkuukauttaan ja viettävät
koko nuoruusaikansa kestokuivikepoh-
jalla. Ne pääsevät ulkoilemaan vapaasti
ympäri vuoden ja laiduntavat kesät. Kos-

ka lehmät ovat pääasiallisia vasikanhoi-
taji, vasikat eivät tarraa ihmiseen ja ne
on opetettu väistämään ihmisen kevyttä
painetta. Osa on uteliaampia ja rohkeam-
pia, osa luonnostaan ujompia.

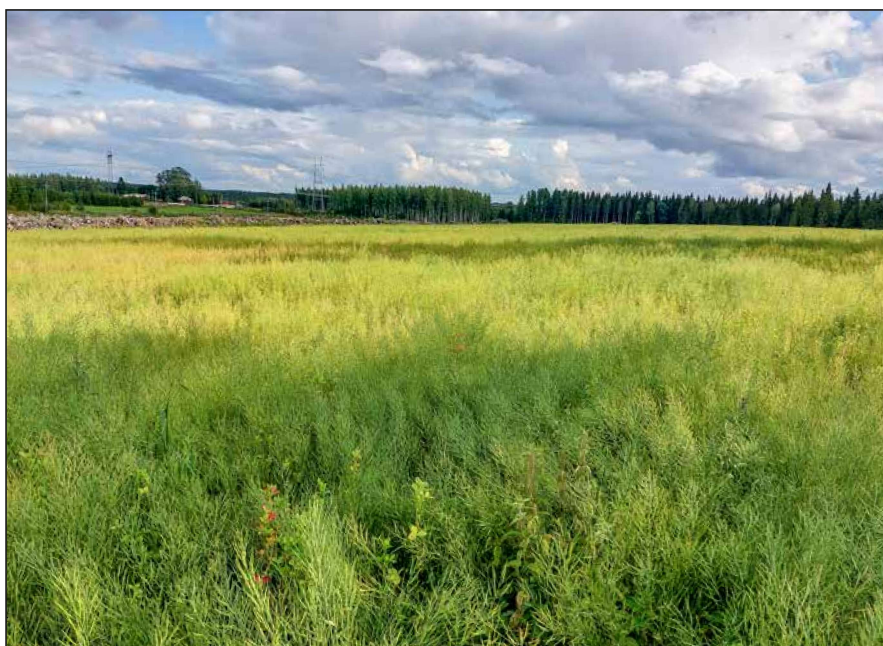
Päärotuina ovat ayrshire ja holstein,
noin viidenneksen on liharotureistetyksiä ja
seassa saattaa olla myös joitakin lypsyro-
tureistetyksiä. Eläimiä on kaikkiaan noin
60–65. Pääasiassa hiehot ovat siemen-
tämättömiä, mutta myös alkutiineitä on
mukana. Lähtään eläimet ovat puolesta

vuodesta noin puoleentoista vuoteen.
Kisahiehot tulevat viettämään kilpailua
edeltävät pari viikkoa lähistön nurmiloh-
koilla, joita on kaikkiaan noin 20 ha. Si-
tä ennen niitä on paimennettu Suomen
kansallisissa nautamestaruuskisoissa
syyskuun loppupuolella Juvalla Muumaan
pellolla.

Kisapello

Vuoden 2023 nautapaimennuksen
EM-kisat käydään tilakeskus Myyrilän
kartanon pihapiiristä aukeavalla Mat-
ti Tuhkalaisen uusvanhalla pellolla. Se
kuuluu osana laajempaan peltoaukeaan,
Vehmaskylän kylän suurimpaan. Pello oli
osa Myyrilän kartanon noin 70 hehta-
arin lohkoja vielä reilut 50 vuotta sitten.
Kartano meni kuitenkin vanhan omis-
tajasuvun viimeisen isännän ja hänen
renkiensä kurkusta alas 1960-luvulle
päästyä, jolloin paikallinen vaneritehdas
Graani Oy osti maat ja istutti pelloitkin
koivulle. Kun Graanin tie päättyi konkurs-
siin, palstat tulivat myyntiin 1980-luvun
lopussa. Sen aikaisen systeemin mukaan
niitä tarjottiin etuosto-oikeudella paikal-
lisille maanomistajille. Palstat, jotka Matti
tuolloin hankki Graanin konkurssipesästä,
olivat hänen ensimmäiset maakauppan-
sa parikymppisenä melko tuoreena tilan
jatkajana. Koivulle istutettu osa, noin 15
hehtaaria, tuli päätehakkuihinkin kaksi
vuotta sitten useampien harvennusten
jälkeen. Tuhkalaisen luomulypsykarjatilal-
la oli niukkuutta lähellä olevista pellois-
ta, ja perimätiedon mukaan lohkot olivat
eteläsavolaisiksi pelloiksi varsin vähäkivi-
set sekä paikallisesti varsin reilun kokoiset
lohkot, joten Matti päätyi 'ennallistamaan'
koivikon pohjan jälleen pelloksi.

Puolentoista vuoden takaisesta rai-
vauksesta kertovat peltotien varren kan-
tokarhot, joita hyödynnetään varikkojen
ja pellon välisinä näköesteinä. Pello oli
viljelyssä ensimmäistä kertaa vuonna
2022 ja tänä vuonna siihen on kylvetty
kevättrypsi sekä aluskasviksi raiheinää ja
persianapilaa kesäkuun alussa. Sää ei
suosineet kasvuun lähtöä, vaan siemenet
itivat vasta kuivuuden päätyttyä ke-
sä-heinäkuun vaihteessa. Taimettuminen
oli paikoin epätasaista alun kuivuuden ja
sateiden huuhtovan vaikutuksen vuoksi.
Niihin on tehty heinäkuun lopussa vielä
käsiapelissä paikkauskylvöä aluskasveilla

Rypsi kasvaa ihan mukavasti NautaEM-kisapellolla loppukesästä.

KUVA ANN-MARI LINTUNEN

harvempiin kohtiin. Nyt jännitämme, keretäänpö rypsisato puida tuleentuneena vai onko kasvusto niitettävä ja paalattava, jotta pellolle päästään kilpailemaan ajallaan. Kukinta on onneksi loppunut elokuun puoleenväliin mennessä ja lidut täyttävät vauhdilla.

Alaa kisan käyttöön on noin 6 hehtaaria. Varikot sijoittuvat luultavimmin viereiselle lohkolle. Kisapellon itälaidalla näkyy puolen kilometrin päässä Pekolan tilan talouskeskus, ja mikäli kelit menevät todella märiksi ja yksivuotisen kasvuston pohja vastoin odotuksia pettää, kilpailu on mahdollista siirtää Pekolan pihapellon vanhalle nurmelle. Kisapellon profiili on kuitenkin radanajosuunnassa harjumainen ja vesitaloudeltaan hyvin kantava.

Kisakeskus Myyrylä

Itse Myyrylän kantatila on ollut olemassa jo 1500-luvulla. Nykyinen rakennus on rakennettu 1800-luvun alkupuoliskolla. Monien omistajien ja vaiheiden jälkeen paikallinen metsästysseura Norola osti sen vuonna 1988. Seura remontoi sen täysin omistuksensa alkutaipaleella ja kuluneena kesänä taloa on ehostettu ulko-maalauksella. Seuralla on omaa toimintaa kartanolla ympäri vuoden ja se on ollut suosittu juhlatila, joskin vuokraustoiminta on vähentynyt viime vuosina. Myyrylän tiloihin mahtuu ja on lupa ottaa 300 henkilöä kerrallaan. Parkkialuetta on samassa suhteessa eli aika reilusti. Suuren seuran jokasyksyiset hirvipeijaiset vetävät talon täyteen. Pihapiiristä löytyy myös sauna, lihankäsittelytilat ja varastoja.

Ruokailumahdollisuudet

Myyrylässä toimii kilpailun ajan Mikkelin Upseerikerhon yrittäjän Aija Lyytikäisen pyörittämä lounaspaikka ja kahvila. Lounas on varattava ja maksettava etukäteen kilpailupaikalla ilmoittautumisen yhtey-

dessä torstai-iltana tai perjantai-aamuna. Ruokalista ja varausohjeet tulevat kilpailun fb-sivuille. Kilpailijoille ja talkoolaisille järjestetään juhlaillallinen lauantai-iltana. Myös siihen varaukset ja maksut ennakkoon. Samassa paikassa kartanon sisätiloissa on kahvila auki kisapäivän ajan. Kahvilassa voi maksaa käteislä tai kortilla. Etukäteen on myynnissä kahvisetelejä, joilla voi lunastaa kahvin tai teen sekä suolaisen tai makean kahvileivän. Iltapäivisin pihassa on myös makkaranmyyntiä.

Talkoolaiset

Väkeä talkoisiin odotetaan ja otetaan innolla. Anniina Holopainen kerää listaa talkoolaisista anniinahuvovinen@gmail.com. Jokaiselle riittää varmasti puuhaa, ja Anniina koordinoi, mitä kukakin minäkin päivänä tekee. SPKY kustantaa lounaat talkoopäivinä, joten ilmoittautumisen yhteydessä on mainittava päivät ja mahdolliset ruokarajoitteet. Ne, jotka ovat talkoilleet jo ennakkoon, mutta eivät välttämättä kilpailun kuluessa, ovat myös oikeutettuja ruokailuun osallistumistaan vastaavasti. Esimerkiksi laidunaitausten tekemistä ja varallaoloa eläinten valvonnassa on tarjolla jo pari viikkoa ennen kisoja. Talkooväen on mahdollista majoittautua Myyrylässä otamalla mukaan petivaatteet patjoineen kaikkineen.

Sponsorit

Elintärkeät yhteistyökumppanimme mahdollistavat kilpailun tasokkaan järjestämisen. Mikkelin kaupungille suuri kädenpuristus avusta tiedottamisessa ja muissakin käytännön asioissa. Kiitämme jo etukäteen kaikkia muitakin sponsoreitamme avusta ja tuesta, ja toivomme heidän saavan näkyvyyttä niin itse tapahtumassa kuin sen media- ja nettinäkyvyydessä. ■

Ned O'Keeffe pitämässä kurssia Simpeleellä. KUVA PAULA IMMONEN

2023 NAUTAPAIMENNUKSEN EM-KILPAILUN TUOMARI NED O'KEEFFE IRLANNISTA

Tämän vuoden tuomari Ned O'Keeffe Irlannista on lampuri, jonka sydän sykkii myös nautakarjalle. Hän on syntynyt maitotilalta, jota hänen isänsä ja veljensä edelleen hoitavat. O'Keeffe oman lammastilan hoitamisen lisäksi toimii läheisen suuren Curraghmoren tilan tilanhoitajana, missä hänen vastuullaan on tilan lammaskatraan lisäksi myös lihakarjaa. Ned O'Keeffe on huipputasoisen paimenkoirakilpailija ja hän kuuluu Irlannin maajoukkueeseen. O'Keeffe myös tuomaroii säännöllisesti paimenkoirakilpailuja niin kotimaassaan että ulkomailla. Mies on erittäin intohimoinen suhteissaan bordercollieiden kasvattamiseen, kouluttamiseen, työkäyttöön ja kilpailuttamiseen. Tämän hetken kisakoiransa ovat hänen omakasvattejaan Toryhill-kasvattajanimen alla. Hän on myös ollut erittäin aktiivinen paimennuksen kattojärjestössä ISDS:ssä. Ned ja hänen puolisonsa Mirjam Lettner järjestivät mm. tämän vuoden sekä vuoden 2015 Irlannin mestaruuskilpailut.

O'Keeffe on käynyt useasti Suomessa vetämässä paimennuskursseja sekä tuomaroimassa SM-kisat vuonna 2013 Somerolla. Hänelle nuorten koirien koulutus ja ohjaajien kehittyminen paremmiksi eläinten ja koirien käsittelijöiksi on tärkeää, ja siksi hän haluaa jakaa paimennuksen taitoja eläinten parissa työskenteleville.

Nettisivut:

<https://www.spky.fi/wopr/the-continental-cattle-herding-championship-2023/>

Facebook:

<https://www.facebook.com/ContinentalCattleHerdingChampionship2023/>

Videoita YouTubessa:

<https://www.youtube.com/@SuomenPaimenkoirayhdistys/videos>

Kilpailun LIVEstream osoite varmistuu myöhemmin, seurataa netti- ja Fb-sivuja!

